

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้เข้าเยี่ยมชมต่อการให้บริการของสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ มีวิธีดำเนินงานดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

กำหนดประชากรที่ทำการศึกษา จากข้อมูลของผู้เข้าเยี่ยมชมสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ในปี 2552 เฉลี่ยวันละ 400 คน ได้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง 200 ตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรในการคำนวณเนื่องจากทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ตามแนวคิดของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (บุญธรรม, 2540:70)

สูตร

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรที่จะทำการศึกษา

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (ในที่นี้ใช้ 0.05)

จำนวนประชากรที่จะทำการศึกษาทั้งหมด 400 ราย ยอมให้คลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างได้ 5% สามารถคำนวณได้ ดังนี้

$$n = \frac{400}{1+(400)(0.05)^2} = 200$$

Copyright © by Chiang Mai University

จะได้กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษารั้งนี้จำนวน 200 ราย

All rights reserved

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการนำแบบสอบถามไปสอบถามผู้ที่เข้ามาเยี่ยมชม
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้เข้าเยี่ยมชมต่อการให้บริการของสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้บริการชมสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ที่เข้ามาเยี่ยมชมในเรื่อง

- ด้านสิ่งดึงดูดใจ
- ด้านการเข้าถึง
- ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

โดยใช้แบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้เข้าเยี่ยมชมต่อการให้บริการของสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

แบบการประมาณค่า (Rating -Scale) 5 ระดับของ Likert Scale

พึงพอใจมากที่สุด	คะแนนเท่ากับ 5
พึงพอใจมาก	คะแนนเท่ากับ 4
พึงพอใจปานกลาง	คะแนนเท่ากับ 3
พึงพอใจน้อย	คะแนนเท่ากับ 2
พึงพอใจน้อยที่สุด	คะแนนเท่ากับ 1

ส่วนที่ 4 ข้อมูลด้านปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้เข้าเยี่ยมชมต่อการให้บริการของสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

การทดสอบแบบสอบถาม

1. ทำการทดสอบความเที่ยงตรง (validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาปรึกษาต่อ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity)

2. การทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม ไปสอบถามจากผู้เข้าเยี่ยมชม สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จำนวน 20 คน ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บ ข้อมูลจริง จากนั้นจะนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ของ Cronbach ในพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543: 125) ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

α = สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

n = จำนวนข้อ

S_i^2 = คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ

S_t^2 = คะแนนความแปรปรวนทั้งหมด

สำหรับผลการทดสอบความเที่ยงหรือความเชื่อมั่น (reliability) นั้น ถ้าหากค่าของการทดสอบความเที่ยงเท่ากับหรือมากกว่า 0.70 ถือได้ว่าเป็นคำถามที่สามารถนำไปเก็บข้อมูลจาก ประชากรได้หากต่ำกว่านี้ต้องนำข้อความดังกล่าวมาแก้ไขปรับปรุง ให้เกิดความชัดเจนและมีความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูลและผลการทดสอบความเที่ยงมีค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α coefficient) เท่ากับ .9747

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บได้จากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์และนำเสนอในรูปแบบตาราง และใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) เช่น ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

แบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้เข้าเยี่ยมชมต่อการให้บริการของ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ นำมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

แบบสอบถามส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้บริการชมสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ นำมาแจกแจงวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด

1. ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 104)

$$P = \frac{f \times 100}{N}$$

P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ใช้ค่าสถิติ จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum \bar{X}}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum \bar{X}$ แทน ผลรวมของข้อมูล

N แทน จำนวนข้อมูล

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) จากสูตร

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน ข้อมูลแต่ละตัว

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูล

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

4. ใช้สูตร t-test แบบ Dependent Sample ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 109)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการแจกแจงแบบ t

D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

5. ใช้สูตร F-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one way analysis of variance) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 109)

$$\text{สูตร } F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F = อัตราส่วนของความแปรปรวน (variance ratio)

MS_b = ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w = ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนภายในกลุ่ม

แบบสอบถามส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้เข้าเยี่ยมชมต่อการให้บริการของสวนพฤกษศาสตร์ นำมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เทียบกับเกณฑ์ระดับความพึงพอใจแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คำตอบพึงพอใจมากที่สุด	คะแนนเท่ากับ	5
คำตอบพึงพอใจมาก	คะแนนเท่ากับ	4
คำตอบพึงพอใจปานกลาง	คะแนนเท่ากับ	3
คำตอบพึงพอใจน้อย	คะแนนเท่ากับ	2
คำตอบพึงพอใจน้อยที่สุด	คะแนนเท่ากับ	1

ในการคำนวณค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weight Mean Score :WMS) ของตัวแปรที่มีการวัดโดยระบบการให้คะแนน คือ ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

$$WMS = \frac{5F_5 + 4F_4 + 3F_3 + 2F_2 + 1F_1}{TNR}$$

- เมื่อ
- WMS = ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก
  - F₅ = จำนวนผู้ตอบที่ตอบว่าพึงพอใจมากที่สุด
  - F₄ = จำนวนผู้ตอบที่ตอบว่าพึงพอใจมาก
  - F₃ = จำนวนผู้ตอบที่ตอบว่าพึงพอใจปานกลาง
  - F₂ = จำนวนผู้ตอบที่ตอบว่าพึงพอใจน้อย
  - F₁ = จำนวนผู้ตอบที่ตอบว่าพึงพอใจน้อยที่สุด
  - TNR = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

(Thanupon , 1986 : 44 อ้างโดย สุภาพ, 2536 : 23) คะแนนที่ได้จะนำแบ่งเป็นช่วงๆเมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ที่เข้ามาเยี่ยมชมสวนพฤกษศาสตร์โดยใช้สูตร

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น (Class Interval)} &= \frac{\text{Range}}{K} \\ &= \frac{X_{\max} - X_{\min}}{K} \end{aligned}$$

- เมื่อ
- Range = พิสัย
  - X_{max} = คะแนนสูงสุด
  - X_{min} = คะแนนต่ำสุด
  - K = จำนวนชั้น (ชูศรี, 2527:29)

ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้กำหนดคะแนนสูงสุด = 5

คะแนนต่ำสุด = 1

จำนวนชั้น = 5

แทนค่าสูตรในอันตรภาคชั้น = $\frac{5-1}{5} = 0.80$

ดังนั้น การแปลผลในการอธิบายเป็นรายประเด็น จึงจัดช่วงคะแนนเฉลี่ยโดยกำหนดค่าเฉลี่ย ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
4.21 -5.00	พึงพอใจมากที่สุด
3.41 -4.20	พึงพอใจมาก
2.61 -3.40	พึงพอใจปานกลาง
1.81 -2.60	พึงพอใจน้อย
1.00 -1.80	พึงพอใจน้อยที่สุด

แบบสอบถามส่วนที่ 4 ข้อมูลด้านปัญหาและข้อเสนอแนะผู้เข้าเยี่ยมชมต่อการให้บริการของสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ นำมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลสองชุด โดยใช้ สถิติ t - test และ F-test เพื่อทดสอบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ในกรณีที่ทั้ง 2 กลุ่มเป็นอิสระจากกันโดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P \leq 0.5$

สถานที่ทำการวิจัย

สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยใช้ระยะเวลาดำเนินการวิจัย โดยเริ่มตั้งแต่ มกราคม พ.ศ. 2552 ถึง มิถุนายน พ.ศ.

2552 รวมระยะเวลาประมาณ 6 เดือน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved